

УДК 341.9

Яна Михайлівна САДИКОВА,

доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2841-8324>

ТРАНСКОРДОННИЙ ХАРАКТЕР ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ В ПРАВІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЩОДО ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК

Застереження про публічний порядок в міжнародному приватному праві виконує своєрідну функцію. Це такий собі охоронець національного режиму в умовах застосування іноземного права або виконання рішення іноземного юрисдикційного органу. В обох випадках, як вказують науковці, публічний порядок є запобіжником, механізмом, що спрямований на недопущення потенційного порушення фундаментальних принципів, цінностей та інтересів, охоронюваних державою [1, с. 78]. Визначення, що є публічним порядком та його межі – питання вкрай складні, оскільки є залежними від комплексу факторів (економічних, політичних, правових, соціологічних тощо), існуючими на момент прийняття рішення про застосування застереження про публічний порядок.

Публічний порядок в праві інтелектуальної власності та міжнародному праві інтелектуальної власності на торговельні марки має декілька проявів. Основним завданням застереження про публічний порядок в праві торговельних марок є визначення того чи відповідає позначення заявлене бути торговельною маркою таким, що не порушує публічний порядок держави. При проведенні експертизи заявок, в тому числі поданими іноземними заявниками, Установа перевіряє позначення заявлене на торговельну марку на предмет відповідності його публічному порядку України (ст. 5 Закону України «Про охорону прав на знаки та для товарів та послуг»). В праві Європейського Союзу існує таке саме правило, яке закріплено в статті 7(1)(f) Регламенту про торговельні марки ЄС, і яке виключає з реєстрації торгові марки, які суперечать державній політиці (public policy). В роз'ясненнях EUIPO визначено, що державною політикою або публічним порядком є сукупність усіх правових норм, необхідних для функціонування демократичного суспільства та правової держави. У контексті статті 7(1)(f) EUTMR «публічний порядок» відноситься до сукупності законодавства ЄС, що застосовується в певній сфері, а також до правового порядку та стану права, як це визначено договорами та вторинним законодавством ЄС, яке відображає спільне розуміння певних основних принципів і цінностей, таких як права людини [2].

З одного боку, в такому аспекті «публічний порядок» розглядається лише в національних рамках. Позначення, яке подане на реєстрацію, має відповідати публічному порядку держави чи союзу держав, де позначення реєструється. Однак, в розумінні викладеному вище звертає на себе той момент, що значно вище за норми права ставляться цінності, які покливані охороняти та захищати норми, зокрема, демократичне

суспільство, правова держава та права людини. А це в свою чергу дає можливість сформулювати висновок, що проведенні експертизи експерт не повинен орієнтуватися лише на права та інтереси лише тих осіб, які громадянами конкретної держави, або проживають в ній, але й права будь-якої особи.

ЕUIPO визнає такими, що суперечать публічному порядку, торгівельні марки, які будуть сприйматися як заохочення або применшення кримінальної діяльності [3]. Транскордонний характер публічного порядку обумовлює наступне. Позначення, подані на реєстрацію в якості торговельної марки, не повинні допускатися до реєстрації якщо вони представляють собою імена, прізвища чи інші ідентифікуючі ознаки осіб, груп чи організацій, які визнані такими, що пов'язані з терористичною діяльністю, навіть якщо їх діяльність не мала відношення до держави, де здійснюється реєстрація тощо.

В такому аспекті може прослідковуватися транскордонний ефект поширення публічного порядку певної держави або союзу, об'єднаними одними принципами та цілями.

Список бібліографічних посилань:

1. Гринько С.Д., Костяшкін І.О. Публічний порядок та його роль у сучасному цивільному праві. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2021 № 51. С. 76-80.
2. Trade mark and Design guidelines Part B. Examination. Section 4 Absolute grounds for refusal. 2.1 Concept and categories. / EUIPO. URL: <https://guidelines.euipo.europa.eu/1935303/1787362/trade-mark-guidelines/2--public-policy>
3. Refusal of application for a European Union trade mark El Chapo No. 01877076, dated 23/01/2023. Database Darts IP (authorized access). URL: <https://app.darts-ip.com>